ROK II. Luty 1928. № 2 (8).

ŚWIAT SZACHOWY

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO.

Redaktor: D. PRZEPIÓRKA. Sekretarz redakcji K. MAKARCZYK

Redakcja i Administracja: Warszawa. Wierzbowa 8 w lokalu Warsz. Tow. Zwolenników Gry Szachowej, tel. 82-13.

Prenumerata kwart. 2 zł. 70 gr. półrocz. 5.40, rocz. 10.80 wraz z przesyłką pocztową.

Numer pojedyńczy 1 zł. Konto czekowe P. K. O. 16.551

Redakcja czynna w poniedziałki i piątki od g. 7 do 10 wiecz.

O Alechinie.

Dziś, gdy berło szachowe świata przeszło do rąk Alechina, sensację wywołuje przypomnienie słów, jakie na 2 lata przed matchem wyrzekł dr. Tartakower:

„...mistrzowi, który jak z rogu obfitości sypie blaskiem nowych idej i kombinacji, który śmiało rzuca się nie w jedną lecz w dwadzieścia bitew turniejowych i osiąga zawsze pierwszą drugą lub trzecią nagrodę, mistrzowi, który w przygodnych partjach daje przykłady doskonałości, powinno być wyznaczone specjalne miejsce w świecie szachowym: i jakość i ilość osiągniętych wyników właściwa jest tylko Alechinowi!...

...staraliśmy się zanalizować cechy tego zadziwiającego szachisty, który łączy w sobie żywiołowy pęd genjusza z tysiącletnią mądrością egipskiego Apisa, który do wszystkich debiutów wnosi swoje nowe słowo i zdumiewa światłością swego stylu, chociaż zarazem był on zawsze i zostanie buntownikiem myśli szachowej, w którym ciągle wre żądza wyrwania posunięciom szachowym tkwiącej w nich tajemnicy...

...Jeżeli Lasker jest przeszłością, a Capablanca teraźniejszością, to Alechin jest przyszłością szachów..."

PARTJA № 67.

Nieprzyjęty gambit hetmański

Białe	Czarne:
Capablanca	**Alechin**

21-a partja matchu.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	Gc1—g5	Sb8—d7
5.	e2—e3	Gf8—e7
6.	Sg1—f3	0—0
7.	Wa1—c1	a7 a6

Dawniej sądzono, że posunięcie to jest niewystarczające ze względu na odpowiedź c4—c5. Szwajcarscy szachiści (W. Henneberger, Prof. Dr. Nägeli) dowiedli jednak, że po 8) c5, c6 9) b4, a5 10) a3, ab 11) ab, b6 12) Gf4, bc 13) bc, Wa3!. czarne mają świetną partję. Z tego powodu pierwsze siedem posunięć z dalszym ciągiem 7)... a7—a6 nazwano warjantem szwajcarskim.

8. a2—a3

W następnych partjach Capablanca grał 8. cd, co jest stanowczo lepsze.

8.....		h7—h6
9.	Gg5—h4	d5×c4
10.	Gf1×c4	b7—b5
11.	Gc4—e2	Gc8—b7
12.	0 — 0	. . . . .

Wolelibyśmy 12. b4, aby utrudnić czarnym posunięcie następne.

12.	. . . . .	c7—c5
13.	d4×c5	Sd7×c5
14.	Sf3—d4	Wa8—c8
15.	b2—b4	Sc5—d7
16.	Gh4—g3	. . . . .

Posunięcie to Bogolubow uważa za błąd, zamiast którego radzi grać 16. Gf3, Db6 17. Se4 z równą partją.

16)	. . . . . .	Sd7—b6
17.	Dd1—b3	Sf6—d5
18.	Ge2—f3	Wc8—c4!

Opanowanie ważnego punktu c4 daje czarnym przewagę.

19.	Sc3—e4	Dd8—c8
20.	Wc1×c4	Sb6×c4
21.	Wf1—c1	Dc8—a8!

Z groźbą S×b4

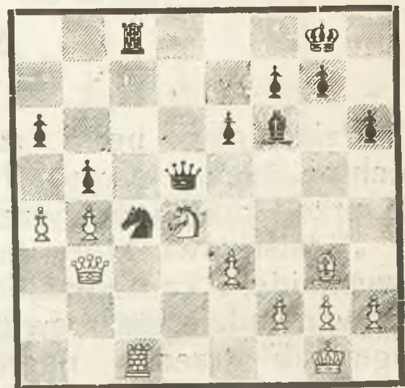
22. Se4—c3

Dr. Lasker sądzi, że po 22. Sc5 G×c5 23. bc Wc8 24. Ge2, W×c5 25. G×c4, bc 26. W×c4 białe mogły osiągnąć wyrównanie. Naszem zdaniem pogląd ten jest mylny, bo czarne grają nie 25.. bc lecz 25... Dc8! poczem dopiero biją na c4. Przewaga wolnego piona powinna decydować o wygranej.

22.	. . . . .	Wf8—c8
23.	Sc3×d5	Gb7×d5
24.	Gf3×d5	Da8×d5
25.	a3—a4	. . . .

Lepiej byłoby 26 h3 w celu usunięcia ewentualnej groźby mata na pierwszej linji.

25. . . . . Ge7—f6

26. Sd4—f3 . . . .

Brit. Chess Magazine i Deut. Schachztg są zdania, że Capablanca nie mógł grać 26 Wd1 ze względu na 26... S×e3 27. D×e3, G×d4 28. D×d4, D×d4 29 W×d4 Wd1 i mat. Warjant ten jest zupełnie mylny. Po 26 Wd1, S×e3? białe grają 27. fe! G×d4 28. D×d5, G×e3† 29. Kf1, ed 30. ab, ab 31 W×d5 i białe mają lepszą końcówkę. Właściwą odpowiedzią na 26. Wd1 jest Wd8 z groźbą e5, albo nawet 26... ba.

26. . . . . . . Gf6—b2
27. Wc1—e1 . . . . .

Białe nie mogą grać 27 W×c4 bo po 27... W×c4 z powodu groźby mata na d1 białe nie mogą bić gońca. Również 27. Wd1 jest niemożliwe, bo teraz 27... S×e3! decyduje. Na 27. Wb1 podaje Bogolubow następujący ciekawy warjant 27. Wb1. Sa3! 28. D×b2 (najlepiej) S×b1, 29. D×b1, Db3 30. Df1 (albo De1. Da3! z groźbą Wc1), ba 31. h3, a3 32 Ge5, a2 33. D×a6, Wc1† 34. Kh2, Db1 i czarne wygrywają,

27. . . . . . Wc8—d8
28. a4×b5 a6×b5
29. h2—h3 e6—e5
30. We1—b1 e5—e4
31. Sf3—d4 . . . . .

ani Se2 ani Sh2 oczywiście nie mogły uratować już partji

31. . . . . . Gb2×d4
32. Wb1—d1? . . . . . .

Przeoczenie w przegranej pozycji

32. . . . . . Sc4×e3

Białe poddały się.

Obecny mistrz świata grał całą partję z podziwu godną energją i konsekwencją.

Turniej o mistrzostwo Warszawy

Zbliża się ku końcowi. Wynik jego jest trochę niespodziewany. Na I-e miejsce wysunął się Blass, którego tylko Frydman może dopędzić. O trzecie miejsce walczą: Makarczyk, Łowcki i Pogorieły Ten ostatni zrobił niespodziankę swoim znakomitym wynikiem. Reszta kandydatów do nagród zupełnie zawiodła. Podajemy 2 partje z turnieju.

PARTJA № 68

Francuska

grana w turnieju o mistrzostwo Warszawy.

Białe: P. Frydman — Czarne: K. Piltz

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Sb1—c3 Gf8—b4
4. e4—e5 c7—c5
5. a2—a3 c5×d4
6. a3×b4 d4×c3
7. b2×c3 Hd8—c7
8. Sg1—f3 f7—f6
9. Hd1—d4 Sb8—c6
10. Gf1—b5 Gc8—d7
11. Gb5×c6 Hc7×c6
12. 0—0 f6—f5

Pozycja po 12 pos. białych

Czarne muszą oddać piona a7 i grać f6—f5 wobec groźby Hd4—g4!

13. Wa1×a7 Wa8×a7
14. Hd4×a7 Sg8—e7
15. Gc1—e3 Se7—g6
16. Ge3—c5 Hc6—c8
17. Wf1—a1 h7—h6
18. Ha7—b6 Hc8—c6
19. Hb6×c6 Gd7×c6
20. Sf3—d4 Gc6—d7
21. Gc5—d6 Gd7—c8
22. Wa1—a5 Ke8—f7
23. Wa5—c5 Wh8—e8
24. Wc5—c7+ Kf7—g8

25.	g2—g3	f5—f4
26.	b4—b5	h6—h5
27.	b5—b6	f4×g3
28.	h2×g3	Sg6—f8
29.	Gd6×f8	Kg8×f8
30.	Sd4—b5	We8—d8
31.	Sb5—d6	Gc8—d7
32.	Sd6×b7	

W tej pozycji czarne przekroczyły czas. Zresztą partja ich jest już i tak przegrana.

Uwaga

Przyjęcie ofiary piona na c3 w ósmem posunięciu jest dla czarnych bardzo niebezpieczne. W każdym razie jeszcze gorszem jest posunięcie f7—f6, zrobione przez czarne w tej partji.

PARTJA № 69

Indyjska

grana na turnieju o mistrzostwo Warszawy.

Białe: **K. Makarczyk** — Czarne: **A. Blass**

1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	c7—c5
3.	d4—d5	g7—g6
4.	Sb1—c3	Gf8—g7
5.	e2—e4	d7—d6
6.	Sg1—f3	0—0
7.	Gf1—e2	a7—a6
8.	0—0	Sb8—d7
9.	h2—h3	Sf6—e8
10.	Gc1—f4	Sd7—e5
11.	Sf3×e5	d6×e5
12.	Gf4—e3	Hd8—c7
13.	Wa1—b1	Se8—d6
14.	b2—b4	b7—b6
15.	Hd1—b3	Gc8—d7
16.	b4×c5	b6×c5
17.	Hb3—b6	Hc7×b6
18.	Wb1×b6	Wf8—c8
19.	Wf1—b1	f7—f5
20.	f2—f3	Kg8—f7
21.	Kg1—f2	f5—f4
22.	Ge3—c1	g6—g5
23.	Gc1—a3	h7—h5
24.	Kf2—e1	Gg7—f6
25.	Ke1—d2	g5—g4
26.	h3×g4	h5×g4
27.	Kd2—d3	Kf7—g6
28.	Ge2—d1	Gf7—h4
29.	Gd1—a4	Gd7×a4
30.	Sc3×a4	Gh4—f2
31.	Wb6—c6	Wc8—h8
32.	Ga3×c5	Gf2×c5
33.	Sa4×c5	g4×f3
34.	g2×f3	Wh8—h3
35.	Wb1—f1	Kg6—h7
36.	Sc5—d7	Wh3—h5
37.	Wc6×d6	e7×d6
38.	Sd7—f6†	Kh7—g6
39.	Sf6×h5	Kg6×h5
40.	c4—c5	d6×c5
41.	Kd3—c4	i białe wygrały

Uwagi:

W ósmem posunięciu czarne zamiast Sb8—d7? mogły grać Gc8—g4 i następnie bić na f3. W zamkniętej partji nieraz można wymienić bez straty gońca na skoczka.

Czarny goniec białopolowy jest teraz zamknięty.

W 10 pos. Sd7—e5? jest posunięciem wątpliwem. W każdym razie należało odbić na e5 najpierw gońcem a potem dopiero pionem. Teraz pion c5 jest słaby a czarny goniec czarnopolowy nieczynny.

Białe osiągają przewagę zupełnie prostemi środkami.

W 13 posunięciu być może byłoby energiczniejszem odrazu Sc3—a4.

W 21 posunięciu prościej było Kf1—e1, aby po f4 odejść gońcem np. na g1.

W 27 posunięciu nareszcie król dostał się na d3. Teraz biały goniec decyduje, gdyż czarne nie wykonały nawet stosunkowo najlepszego manewru a6—a5—a4.

Partja Nr. 70.

grana na II turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi.

Budapeszteńska.

Białe:	Czarne:
Rubinstein	**Daniuszewski**
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e5

Według ostatniego słowa nauki szachowej gambit budapeszteński nie uchodzi za pełnowartościowy.

3. d4×e5	Sf6—g4
4. Gc1—f4	

Teoretycznem posunięciem jest tutaj e2—e4 albo Sb1—c3. Białe próbują jednak tego sposobu gry, gdyż mają one na widoku inowację.

4	Gf8—b4†
5. Sb1—d2	Sb8—c6
6. Sg1—f3	Hd8—e7

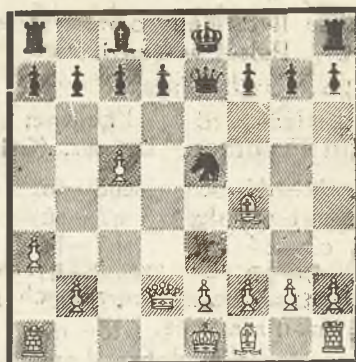
Tutaj doradzano f7—f6 (zdaje się wedle Grünfelda) białe odpowiadają na to 7.e5×f6 Hd8×f6 8. g2—g3, Hf6×b2 9. Gf1—g2, 0—0 10.0—0 i otrzymują dobrą grę. Hetman i goniec czarnych są nieco eksponowane.

7. a2—a3	Gb4×d2†
8. Hd1×d2	Sg4×e5
9. Sf3×e5	Sc6×e5
10. c4—c5!!	

Bardzo mocne pozycyjne posunięcie, które ma zasadnicze znaczenia dla tego sposobu gry. Rozwinięcie sił czarnych jest w ten sposób sparaliżowane.

Posunięcie 10. c4—c5 jest wprowadzone tutaj po raz pierwszy do praktyki turniejowej.

Czarne: *Daniuszewski.*

Białe: *Rubinstein.*

10.	O—O
11. e2—e3	Wf8—e8
12. Wa1—c1	a7—a5

Te fankowe ruchy nie prowadzą do polepszenia się pozycji.

Najlepszem było jeszcze d7—d6. Po c5×d6 czarne muszą dopuścić do izolowania swego piona.

13. Gf1—e2	He7—f6
14. 0—0	b7—b6
15. c5×b6	Hf6×b6
16. Hd2—c3	Se5—c6
17. Wf1—d1	Wa8—b8
18. Wd1—d2	h7—h6
19. h2—h3	

To otwarcie „lufcika" mogło się okazać koniecznem.

19.	We8—e7
20. Ge2—g4	f7 — f6

Czarne znajdują się prawie w „Zugzwangu".

21. Gg4—f5	Kg8—f7
22. h3—h4	g7—g6
23. Gf5—b1	h6—h5
24. Hc3—c2	f6—f5
25. Gb1—a2†	Kf7—g7
26. Hc2—c3†	

groziło Hc3—f6 i Wc1×c6 i na We7—g7 Hf6—g5 wymusza mata.

Czarne się poddały.

Uwagi A. Rubinsteina.

Partja Nr. 71

grana na II turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi.

Indyjska

Białe: Czarne:
Paulin Frydman **Dr. St. Kohn.**

1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sg1—f3 e7—e6
3. c2—c4 b7—b6
4. g2—g3 Gc8—b7
5. Gf1—g2 c7—c5
6. 0—0 Gf8—e7

Posunięcie niedobre. Lepiej było c5×d4, jak się to zaraz okaże.

7. d4—d5! e6×d5

Gdyby czarne nie wzięły piona, to białe, broniąc go skoczkiem z c3, otrzymałyby lepszą partję, gdyż pion d5 krępowałby grę czarnych

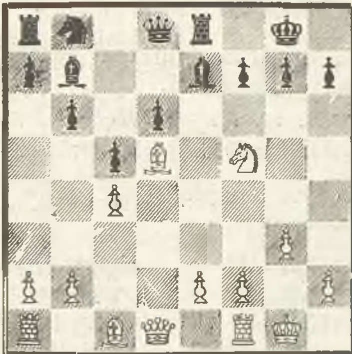
8. Sf3—h4

Białe odzyskają piona i ulokują swoje figury na doskonałych pozycjach (np. d5 lub f5)

8. . . . . 0—0

Posunięcie g7—g6 zbyt osłabiło by pozycję króla czarnych

9. Sh4—f5 Wf8—e8
10. Sb1—c3 d7—d6
11. Sc3×d5 Sf6×d5
12. Gg2×d5

12 . . . . Gb7×d5

Na Sb8 — c6 mogłoby nastąpić 13. Gd5×f7†!! Kg8×f7 14. Hd1—d5† Kf7 — f6! (oczywiście na król f8 nastąpi Sf5 — h6!) 15. Gc1—g5†!! Kf6×g5 16. Hd5 — f7 i białe wygrywają.

13. Hd1×d5 Sb8—d7
14. Wf1—d1 Sd7—f6
15. Hd5—f3 Ge7—f8
16. Gc1—g5 We8—e6!
17. Wd1—d3 Hd8—e8

Czarne broniły się doskonale a przeciwnik stanął wobec niełatwego zadania. Następującą kombinacją białe wprawdzie upraszczają znacznie grę, ale za to rozrywają i osłabiają pionową pozycję czarnych, zyskając w ten sposób dobre szanse w końcówce.

18. Sf5—h6† g7×h6

Na Kh8. oczywiście S×f7†.

19. Gg5×f6 Gf8—g7
20. Gf6×g7 Kg8×g7
21. Wa1—d1 Wa8—d8
22. e2—e3 We6—f6
23. Hf3—b7 He8—d7?

Lepiej było Wd7, gdyż po wymianie hetmanów o wiele łatwiej białe realizują swoją przewagę.

24. Hb7×d7 Wd8×d7
25. e3—e4! W f6—e6
26. f2—f3 K g7—f8
27. Kg1—f2 K f8—e7
28. g3—g4 Ke7—d8
29. Wd3—d5!

Teraz wszystkie piony czarnych są unieruchomione i ulegają dowcipnie skombinowanej napaści białych wież.

29. . . . . Kd8—c7
30. Kf2—e3 Wd7—e7
31. Wd5—h5 We6—g6
32. Wd1—d5 a7—a6
33. Wd5—f5! Kc7—d7
34. Wh5—h4 b6—b5

Czarne nie mają ratunku

35. b2—b3 b5×c4
36. b3×c4 Kd7—c6
37. W f5 - h5 We7—b7
38. Wh5×h6 Wb7 - b2
39. Wh6×h7 Wb2×a2
40. Wh7×f7 Wg6—g8
42. Wh4—h7 Wg8 - b8

42. Wf7—c7† Kc6—b6
43. g4 - g5 Kb6—a5
44. g5—g6 Wa2—g2
45. g6—g7 Wb8—b1
46. Wh7—h3 Wb1—g1
47. Wh3—g3 Wg2×g3
48. h2×g3 Wg1×g3
49. Ke3—f2 Wg3—g6
50. f3—f4 Ka5—b6
51. Wc7—e7 czarne się poddały

Białe rozegrały partję klasycznie.

PARTJA № 72

Holenderska

grana na II-im turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi.

Białe: *Chwojnik.* Czarne: *Łowcki.*

1. Sg1—f3 f7—f5, 2. d2—d4 e7 — e6, 3. Gc1 — f4 (Rzadko używane posunięcie) Sg8 — f6, 4. e2—e3 b7—b6, 5. Sb1—d2 Gf8—e7, 6. h2—h3 Gc8—b7, 7. Gf1—d3 0—0, 8. c2—c4 Sf6—e4, 9. 0—0 d7—d6, 10. Hd1—c2 Se4×d2, 11. Sf3×d2 Hd8—e8, 12. Gd3—e2 (Począwszy od tego ruchu białe są w defenzywie). Sb8—d7, 13. Ge2—f3 Gb7×f3, 14. Sd2×f3 Ge7—f6, 15. e3—e4 e6—e5! 16. d4×e5 d6×e5, 17. Gf4—d2 f5—f4! 18. Wa1—d1 g7—g5, 19. Gd2—c3 Wf8—f7, 20. Sf3—h2 h7—h5, 21. f2—f3 He8—e6, 22. Hc2—d3 Sd7—c5, 23. Hd3—e2 (Na Hd5 nastąpiłoby He8! z groźbą Wd8) Sc5—a4, 24. Gc3—b4 a7—a5, 25. Gb4—a3 Gf6—e7 26. Ga3×e7 Wf7×e7, 27. He2—c2 Sa4—c5, 28. Wd1—d2 He6—f6, 29. Wd2—d1 Sc5—e6 (Skoczek zajmuje dominującą pozycję na d4 poczem atak na królewskiem skrzydle rozstrzyga). 30. Kg1—h1 Se6—d4, 31. Hc2—f2 Hf6—e6, 32. Wd1—c1 c7—c5, 33. Wf1—g1 We7—g7, 34. g2—g4 (Rozpaczliwe próby) Kg8—f7, 35. h3—h4 Wa8—h8 36. g4×h5 Wh8×h5, 37. Wg1×g5 Wg7×g5, 38. h4×g5 He6—h3! 39. Hf2—g2 Hh3—g3, 40. Wc1—f1 Kf7—g6, 41. b2—b3 i nie czekając na odpowiedź białe się poddały. Doskonale przez mistrza Łowckiego prowadzona partja.

PARTJA № 73

Wiedeńska

grana na II im turnieju o mistrzostwo Polski w Łodzi.

Białe: *Chwojnik* Czarne: *Kolski*

1. e2—e4 e7—e5, 2. Sb1—c3 Sb8—c6, 3. Gf1—c4 Gf8—c5, 4. Hd1—g4 Gc5—f8 (Zdaje się dobra odpowiedź Hf6 prowadzi do niekorzystnych zawikłań po odpowiedzi Sd5!) 6. Hg4—g3 d7—d6, 6. Sg1—e2 Sg8—f6, 7. 0—0 Sc6—a5, (Błędny manewr. Należało grać Ge6 następnie Hd7 i 0-0-0. Zresztą i w tym wypadku białe miałyby przewagę) 8. Ga4—b3 Sa5×b3, 9. a2×b3 Sf6—h5. (Znów słabo zagrane, ale już trudno wskazać czarnym jakąś grę. Atak białych rozwija się teraz z siłą orkanu) 10. Hg3—e3 a7—a6, 11. d2—d4 e5×d4, 12 Se2×d4 Gf8—e7 13. Sd4—f5! c7—c6 (Nie można bić na Gf5 i następnie 0—0 wobec 15. Hf3!) 14. g2—g4 Gd7×f5, 15. e4×f5 Sh5—f6, 16. g4—g5 Sf6—g8, 17. Sc3—e4 Ke8—f8, 18. c2—c4 h7—h6, 10. He3—h3 d6—d5, 20. Wf1—d1 Hd8—d7, 21. Gc1—e3 Wa8 e8, 22. c4×d5 c6×d5, 23. Ge3—d4 Hd7—c7, 24. f5—f6 g7×f6, 25. Se4×f6 Sg8×f6, 26. g5×f6 Ge7 b4, 27. Gd4—e3 Wh8—g8† 28. Kg1—h1 Wg8—g6, 29. Ge3×h6† Kf8—g8, 30. Gh6—g7. Czarne się poddały.

Turniej w Berlinie

Załończył się w dniu 21 lutego zwycięstwem Niemcowicza, który osiągnął 10 punktów z 13 możliwych. Drugim był Bogolubow z $9^{1}/_{2}$ punktami. III. dr. Tartakower 8p. IV P. Johner $7^{1}/_{2}$ p. V Helling (nowa gwiazda?) 7 p. VI VII i VIII miejsce zajęli Brinckman, Steiner i Réti (po $6^{1}/_{2}$ p.) IX i X Ahues i Sämisch po 6 p.

Ciekawem jest, że L. Steiner wygrał partje z Bogolubowem, Niemcowiczem i Tartakowerem a pommo to miał zaledwie $6^{1}/_{2}$ p. Poniżej podajemy 2 partje z turnieju.

Partja Nr. 74

grana na turnieju w Berlinie w dn. 11 lutego b. r.

Gambit Hetmana

Białe: **Bogolubow**	Czarne: **Réti**
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	d7—d5
4. Gc1—g5	c7—c6
5. e2—e3	Gf8—b4†
6. Sb1—d2!	h7—h6
7. Gg5×f6	Hd8×f6

Czarne mają teraz 2 gońce, ale jeden z nich (c8) jest jeszcze zamknięty zaś drugi musi tracić posunięcia aby zająć wygodniejszą pozycję.

Przez ten czas białe naciskiem w centrum utrudniają czarnym próby wyswobodzenia się za pomocą c5 lub e5.

8. a2—a3	Gb4—a5
9. Gf1—d3	Sb8—d7
10. 0—0	0—0
11. e3—e4	d5×e4
12. Sd2×e4	Hf6—e7
13. Hd1—e2	Ga5—c7
14. Wf1—e1	b7—b6
15. b2—b4	Wf8—d8
16. c4—c5!	Sd7—f8

Jeżeli teraz ...Sd7—f6 to S×f6, H×S 18. He4! i t. d.

17. Wa1—c1	Sf8—g6
18. g2—g3	Gc8—d7
19. Se4—d2	Sg6—f8
20. Gd3—e4	b6×c5?
21. d4×c5	Wa8—c8
22. He2—a6	Gc7—b8
23. Sd2—c4	Gd7—e8
24. Sc4—a5	He7—c7
25. Sa5—b7	f7—f5
26. Ge4—c2	Ge8—h5
27. Sb7×d8	Gh5×f3
28. Sd8×e6	Sf8×e6
29. We1×e6	Gf3—d5
30. We6—e7!	i białe wygrały.

Partja Nr. 75

grana na turnieju w Berlinie w dn. 4 lutego 1928 r.

Gambit Hetmana

Białe: **P. Johner**	Czarne: **Bogolubow**
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	d7—d5
4. Sb1—c3	Sb8—d7
5. c4×d5	e6×d5
6. Gc1—f4	c7—c6
7. e2—e3	Gf8—e7
8. Gf1—d3	Sf6—h5
9. Gf4—g3	0—0
10. Hd1—c2	g7—g6
11. 0—0—0	

Białe rozegrały debiut oryginalnie. Wymiana na d5 otwiera czarnym linię e i ułatwia im obronę skrzydła króla. Natomiast piony czarnych na skrzydle hetmana mogą być zaatakowane dzięki otwartej linji c i manewrowi b2—b4—b5 Skoro jednak białe roszują na skrzydło hetmana, zwykły plan pozycyjny ulega zupełnej zmianie. Białe chcą atakować wszystkiemi figurami oraz pionami h i g skrzydło króla czarnych. Bogolubow, dobrze

oceniajac sytuację, natychmiast rozpoczyna kontrakcję.

11......		Kg8—g7
12.	Kc1—b1	a7—a5
13.	Sc3—e2	a5—a4
14.	Se2—f4	Sh5×f4
15.	Gg3×f4	a4—a3
16.	b2—b3	Sd7—b8!

Skoczek może przejść na b4 przez a6. Białe są zmuszone wymienić go za gońca f4.

17.	Gf4—e5†	f7—f6
18.	Ge5×b8	Wa8×b8
19.	h2—h4	Gc8—g4
20.	Wd1—c1	

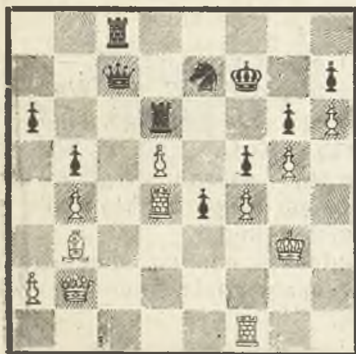
Lepszem było, zdaje się, Wd1—g1, aby nie upraszczając gry, kontynuować natarcie np. przez Sf3—h2 itd.

20......		Wb8—c8
21.	Sf3—h2	Gg4—e6
22.	h4—h5	c6—c5
23.	d4×c5	Ge7×c5
24.	Hc2—d2	d5—d4!
25.	e3—e4	Hd8—d6
26.	Sh2—f3	Gc5—b4
27.	Hd2—e2	Wc8×c1
27.	Wh1×c1	Ge6—g4
29.	h5×g6	h7×g6
30.	He2—d1	Hd6—f4
31.	Wc1—c4	Gb4—c3
32.	Wc4—c5	Wf8—h8
33.	Wc5—b5	Wh8—h2!!
34.	Wb5×b7†	Kg7—f8
35.	Hd1—g1	Gg4×f3
36	g2×f3	Hf4—h4
37.	Hg1—g3	Hh4×g3
38.	f2×g3	Wh2—b2†
39.	Kb1—c1	Wb2×a2
40.	Gd3—c4	Wa2—f2
41.	b3—b4	a3—a2

Białe się poddały.

CIEKAWE POZYCJE

W partji **A. Baratz** (białe) **M. Duchamp** (czarne), granej w turnieju o mistrzostwo Paryża w 1927 r. wydarzyła się następująca pozycja:

Białe wykonały bardzo efektowną kombinację:

1. Wd4—c4!! Hc7—b6

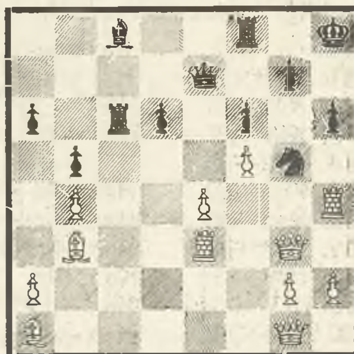
W razie przyjęcia ofiary białe wygrałyby za pomocą szacha na g7 i szacha na a4 gońcem, poczem następuje nie bicie na c6 jak mylnie wskazuje L'Echiquier a uprzednio Hg8† i H×h7† i t. d.

2. Wc4—c6!! Hb6—e3†
3. Kg3—h4 Wc8—d8

Przyjęcie ofiary w skutkach byłoby fatalnem np.
d5×c6†, Kf8 Hf6† i
następnie He5†

4. Wc6—c7! Wd8—d7
5. Wc7×d7 czarne się poddały

W partji **Thomas** (białe) **Norman** (czarne), granej w turnieju w Hastings wytworzyła się następująca pozycja:

Sir G.A. Thomas jednem posunięciem zmusił przeciwnika do poddania się. Jak?

Rozwiązanie

„zadania dla mistrzów“ z partji **Treybal** (białe) **Alechin** (czarne)

1. . . . . . Hc6—b5!!

Czarne nie dopuszcza ją do rozbicia pionów przez b2—b3! i jednocześnie grożą Wf8×f5 albo d3—d2 i potem c4—c3. Nie pomaga Kg2 wobec Ga5! a następnie Wd8.

2. f5—f6 d3—d2!
3. Hd4—f4!!

Białe liczą na to że po d2×c1 H 34, Wf1×c1, Wf8—c8 35. Hf4—g4 da im szanse na remis.

Jednakże Alechin osiąga wygraną za pomocą kombinacji, najdłuższej jak on twierdzi w jego praktyce turniejowej.

3. . . . . . Hb5—d7†!!
4. Kh3—g2 d2—d1H.
5. Wf1×d1 Hd7×d1
6. Hf4×c4† Wf8—f7
7. Hc4×b4 Hd1×c1
8. Hb4—b8† Wf7—f8
9. f6—f7† Kg8×f7
10. Hb8—b3?† Kf7—g6

i czarne wygrały

Należało grać

10. g5—g6!!

Wówczas jedyną drogą do zwycięstwa było nie h7×g6 wobec Hb8—b3† z wiecznym szachem a

10. . . . . . Kh7×g6!!
11. Hb8×f8 Hc1×b2†
12. Kg2—f3 Hb2—c3†
13. Kf3—g2 Hc3—d2†
14. Kg2—g3 Hd2—e3†
15. Kg3—g2 He3—e4†
16. Kg2—g3 He4—e5†
17. Kg3—g2 Kg6—h5!
18. Hf7—f3† Kh5×h4
19. Hf3—h3† Kh4—g5
20 Hh3×h7 He5—e2†
21. Kg2—g3 He2—g4†
52. K ~ Hg4—f5 lub h5†

i czarne wygrywają.

Jak widzimy Alechin obliczył kombinację na 20 posunięć!!

Rozwiązanie pozycji Alechin—Tartakower z N-ru I

Białe nie mogą grać ani.

1) Kb3—c4 e5—e4 2. Kc4—d4 Gc7—f4 3. Wd2—f2, e4—e3 4. Wf2×f3, e3—e2 i czarne wygrywają.

ani

2) 36. Kb3 — c2, e5 — e4, 37. Wd2 — d4, e4 — e3, 38. Kc2 — d1, Gc7—g3, 39. Wd4 — e4, e3 — e2+ 40. Kd1 —d2, Gg3—h4 41. We4—e5 Gh4—g3 i czarne osiągają nierozegraną.

ani

3) 36. g4 — g5, e5 — e4 37. Wd2 — d5 (jeżeli 37. g5 — g6 to Gc7 — e5 i t. d.) 37. f3 — f2, 38. Wd5—f5, e4—e3, 39. g5—g6, e3—e2 40. g6—g7, e2—e1 H 41. g7—g8 H† Kc8—b7, 42. Hg8—d5† Kb7—a7 i białe nie mogą wygrać z powodu groźby f1 H albo Hd1

ani

4) 36. Wd2 — h2, e5 — e4, 37. Wh2—h8† Kc8—d7, 38. Wh8 — f8. Gc7 — g3, 39. g4 — g5, Gg3 — d6 40. Wf8 — f6, Gd6—e5. 41. Wf6—f7† Kd7—e6, i czarne osiągają remis napadając na wieżę, która nie może zejść z linji f.

Jednakże genjusz obecnego mistrza świata znalazł nieoczekiwaną drogę.

36. Wd2—d5!!

Alechin, który jest bardzo daleki od właściwego niektórym mistrzom systemu hałaśliwej auto-reklamy pisze:

„Warjanty, które objaśniają ten ruch pozornie bezsensowny (wieża atakuje bronionego piona i pozwala innemu na posuwanie się) wydadzą się prostemi, gdy zrozumiemy podstawową ideę białych.

Piony czarnych nie są niebezpieczne 1. kiedy znajdują się one na polach koloru ich gońca, ponieważ wtedy król białych może je łatwo zatrzymać np. 36. f3—f2 37. Wd5 — d1, e5 — e4, 38. Kb3 — c2 Gc7—f4, 39. Wd1—f1, i Kc2 — d1 i t. d.

2. kiedy wieża zdoła zaatakować je z tyłu, ale bez straty czasu (jak w 4 warjancie poprz. uwagi) np. 36. e5 — e4. 37. Wd5 — f5, Gc7—g3, 38. g4 — g5, e4 — e3 39. Wf5×f3, e3—e2 40. Wf3—e3 i białe wygrywają.

Partja zakończyła się jak następuje: 36. e5 — e4 37. Wd5 — f5 Gc7 — g3. 38. g4 — g5, Kc8 — d7 39. g5—g6, Kd7 — e6 40. g6 — g7, Ke6×f5 41. g7—g8 H, Gg3—f4 42. Hg8—f7, Kf5 — g4 43. Hf7—g6†, Gf4—g5 44. Hg6×e4†, Kg4 — g3, 45. He4—g6, Kg3—g4 46. Hg6×b6 Czarne się poddały.

Z KRAKOWSKIEGO KLUBU SZACHISTÓW.

Dnia 21 stycznia b r. odbył się raut poświęcony 35 letniemu jubileuszowi Krakowskiego Klubu Szachistów. Ośmnastu uczestników rozegrało turniej jubileuszowy w okresie trzech miesięcy, ogółem rozegrano 342 partje. Oprócz medali i upominków otrzymali wszyscy uczestnicy turnieju srebrne odznaki jubileuszowe i dyplomy. I nagrodę i tytuł mistrza Krakowskiego Klubu Szachistów na rok 1928 otrzymał Tadeusz Konczyński junior, na dowód czego wręczono mu dyplom mistrza, wraz ze złotym medalem oraz pamiątkowy upominek złote pióro. II nagrodę Juljusz Żukowski, III-cią dr. Agenor Hubicki, IV-tą Włodzimierz Wortman, V i VI. Mieczysław Majewski i Stanisław Konarski, VII. Stanisław Kobel, VIII. Tadeusz Kleczewski, IX. Stanisław Szpaczyński.

Podczas rautu miał wykład p. Feliks Gatkiewicz „Okruchy z historji szachów", temat opracowany z wielkim nakładem czasu i pracy, przyniósł nam wiele ciekawych i nieznanych szczegółów z historji szachów.

Raut urozmaicony grą na fortepianie i śpiewem wypadł bardzo uroczyście. Po raucie odbyła się zabawa taneczna. Około dwustu osób zgromadziło się w salonach Klubu Społecznego celem uczczenia jubileuszu najstarszego klubu szachowego w Polsce.

Polska — członkiem F. I. D. E.

Polski Związek Szachowy został przyjęty do Federation Internationale des Echecs.

Polska na Olimpjadzie Szachowej.

Polski Związek Szachowy zgłosił udział reprezentacji polskiej w Olimpjadzie Szachowej, która odbędzie się w lipcu b. r. w Hadze.

Turniej „olimpijczyków".

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że Polski Związek Szachowy zamierza urządzić turniej, w którym wezmą udział wyłącznie członkowie reprezentacji olimpijskiej

Zwycięzcy tego turnieju przypadnie w udziale zaszczyt uczestniczenia w indywidualnym turnieju w Hadze o tytuł mistrza F. I. D. E. na najbliższe 4 lata. Pozostali czterej czołowi amatorzy polscy stanowić będą drużynę, ubiegającą się o tytuł mistrzowskiej drużyny F. I. D. E.

Mistrz Przepiórka

który chce młodym polskim szachistom dać możność zadebiutowania na arenie międzynarodowej, udziału w Olimpjadzie nie przyjmie, ograniczając się do roli kapitana drużyny i ewentualnie rezerwowego gracza.

Turniej w Hastings.

Zakończył się zwycięstwem dra Tartakowera, który osiągnął 6½ p. z 9-ciu możliwych, przegrywając jedynie do Steinera.

Dr. Tartakower bierze trzeci raz I. nagrodę, w ciągu paru miesięcy. (Niendorf i Londyn razem z Niemcowiczem) L. Steiner był drugim z 6 punktami.

III. i IV. nagrodę podzielili Colle i młody angielski gracz Buerger.

Dalej następują Yates 5 p. Michell 4½ p. Kmoch 4 p. Sergeant i sir G.A. Thomas po 3½ Norman 1 p.

Turnieje „główne".

W ubiegłym roku odbyły się na Węgrzech dwa t. zw. turnieje główne (haupt-turnieje), czyli międzynarowowe współzawodnictwa o tytuł mistrza węgierskiego związku szachowego. W pierwszym z nich, który odbył się w Kecskemét wzięli udział między innymi dwaj szachiści polscy, pp. Regedziński z Łodzi i Friedman ze Lwowa. Pozornie wydawałoby się dziwnem dlaczego mistrz Teodor Regedziński, posiadający mistrzostwo krajowe i mający prawo udziału w mistrzowskich turniejach polskich, bierze udział w turnieju o tytuł mistrza węgierskiego.

Nie należy jednak zapominać o tem, że Węgry często urządzają turnieje międzynarodowe w przeciwieństwie do Polski, która dotychczas jeszcze nie zorganizowała ani jednego turnieju z udziałem mistrzów zagranicznych. Dlatego mistrzostwo węgierskie ma większe znaczenie praktyczne od mistrzostwa polskiego.

W wyżej wymienionym turnieju mistrz Regedziński łatwo zdobył I. nagrodę, osiągając w grupie zwycięzców 7 p. z 9-ciu możliwych. Bardzo zaszczytnie bronił honoru polskich szachistów I. klasy p Friedman ze Lwowa, który zajął z pp. Rejfirem i Negyessym drugie, trzecie i czwarte miejsce osiągając 5 punktów. V-ym był p. Apszenek z Rygi, zdobywca II-ej nagrody na Olimpjadzie paryskiej w 1924 r. W drugim turnieju głównym, który odbył się w Miskolc wzięło udział zaledwie paru szachistów nie węgierskich. I. nagrodę zdobył p. Apszenek z Rygi. Polscy szachiści udziału w turnieju nie przyjmowali.

I. turniej o tytuł mistrza Polskiego Związku Szachowego.

Jednocześnie z II-im turniejem o mistrzostwo Polski odbywał się w Łodzi pierwszy polski turniej „główny." Zwycięzca tego turnieju miał otrzymać tutuł mistrza Polskiego Związku Szachowega i warunkowe prawo udziału w następnym turnieju o mistrzostwo Polski. Obsada turnieju była niezbyt liczna i średnio silna. I-ą nagrodę zasłużenie zdobył warszawski szachista I ej klasy p. Rafał Feinmesser z 9½ p. II-im był p. Appel utalentowany aczkolwiek zamało interesujący się teorją szachista łódzki (8 p.)

III-e miejsce przypadło w udziale pp. Towbinowi, Reissnerowi i Barinowi (po 7½ p.)

P. Towbin grał niestarannie, p. Reissner niepoważnie, a p. Barin jeszcze dość słabo. Z pozostałych uczestników podkreślić należy niezłą grę majora dra Steifera, jednego z najlepszych szachistów poznańskich.

Natomiast słaby wynik mistrza Włocławka p. Geiera wskazuje, iż zanim weźmie on ponownie udział w turnieju zagranicą, powinien się uprzednio potrenować w krajowych zespołach.

ZADANIA

pod redakcją M. Wróbla

L: 86 C. Mansfield

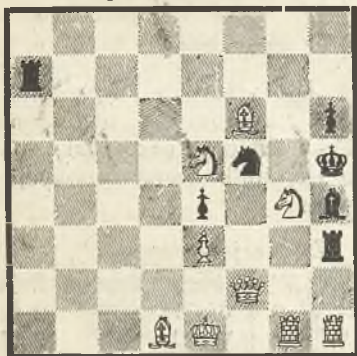
I. nagr. The Problemist 1927

Mat w 2 posunięciach

L: 87 A. Mari

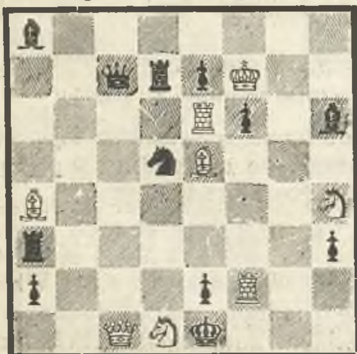
I. nagr. Szachmaty 1927

Mat w posunięciach

L: 88 E. Schüller

I. nagr. Pewarta Soerabaja

Mat w 2 posunięciach

L: 89 K. Nielsen

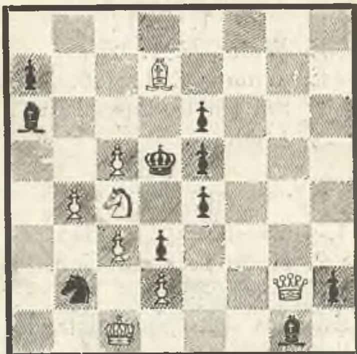
I. nagr. ne konk. Niem. Zw. 1927

Mat w 3 posunięciach

L: 90 G. Lauritzen

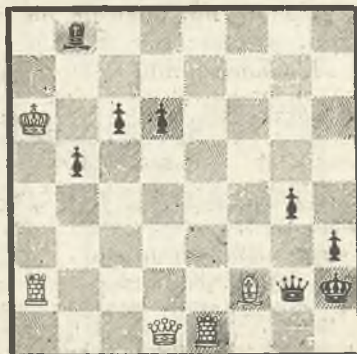
I. nagr. Leipziger Tageblatt 1927 VI.

Mat w 3 posunięciach

L: 91 S. Krjuczkow

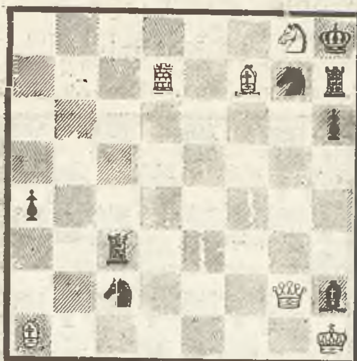
I. nagr. Szachmaty 1927/I

Mat w 3 posunięciach

L: 92 K. Grabowski

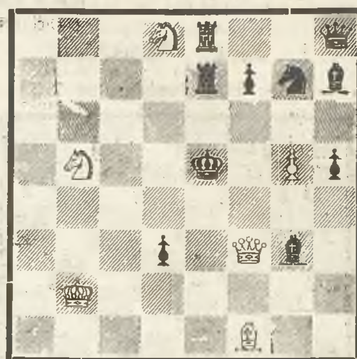
III. nagr. Good Comp 1916/III

Mat w 2 posunięciach

L: 93 M. Wróbel

II. nagr. Mid Week Sport Referee 1927/I

Mat w 2 posunięciach

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

44. J. Klemensiewicz
1. He7

45. L. Tugan-Baranowski
1. Ge3

46. E. Wolański 1. Gh7

47. E. Wolański. 1. Hc6. White to play z matem dodanym Ke1 2 Hc1

48. S. Limbach
1. Wd3

49. Dr. T. Gluziński
1. Hh3—h5! ∽ 2. Ge5!
Hd6 2. He5! f×e5 3 Gc5! b×c5 4. e4!

"Swietna idea przedstawiona z wielką dokładnością. Olśniewająca prostota kombinacji dała zadaniu IV. nagr., podczas gdy trochę humorystyczne zamknięcie w końcowej pozycji, nie pozwala na wyższe odznaczenie (Dr. F. P.)

50. J. Chocholous
1. We4—g4 ∽ 2 Hd3†
Sg4 2 Hf3†
Wc8 2 Hd6†

Zadanie w stylu klasycznym z trzema wzorowemi grami i dwoma poświęceniami Hetmana

51. K. A. L. Kubbel
1. Gc4—b5! ∽ 2 He8†
W×b5 2 Sc5!
a×b5 2 Se5!

Dwie analogiczne gry o dobrem zużytkowaniu strategicznem dwu linji, piątej i linji d.

52. S. Lewmann

1. Hf6! Bardzo ciekawa praca oparta na pomyśle uwolnienia H. przez przesłony, prowadzi do szeregu skomplikowanych pozycji matowych.

53. Z. Marjenstrass
1. Wb3! ∽ Hc3 W×b3 2 Ha5,
Wa2 2 We3! Se2 2 Hh1!
W×a1 2 We3! e2 2 Hc1.

Kompozycja o temacie ściśle strategicznym polegającym na otwieraniu linji; dwie pierwsze obrony najciekawsze.

54. E. Wolański
White to play 1. Hb1!

Uboczne rozwiązanie 1. h6. Przez dostawienie cz. p.h6 ubocznerozwiązanie zostaje usunięte.

55. E. Wolański 1. Wc2,

56. E. Wolański 1. Kd1! White to play o jednym macie dodanym Kf2 i jednym zamiennym Hh2; goniec b5 słabo umotywowany.

57. N. K. Małachow z czarnym p. b5
1. Gd3—c2! ∽ 2 Hd3!
Gf7 2 Hd8†
b×c4 2 b×c†
b4 2 Ha1!
Świetna kompozycja o trzech wzorowych grach i doskonałym wstępie.
Po 1 Hc3? nastąpi b4!

58. Dr. F. Rduch z czarnym Hg8
1. Ke3—f2! ∽ 2 We5†.
Kc6 2 Wd4†
f5 2 Wd4†!

Trzy analogiczne siatki matowe zostały przeprowadzone bez zarzutu.

Równocześnie z turniejem zadaniowym rozpisujemy konkurs rozwiązaniowy dla czytelników „Świata szachowego", obejmujący wszystkie zadania. Warunki zwykłe: za 2, 3, 4 chodówki 2,3, 4 p. za uboczne rozwiązania taka sama ilość punktów. Nagrody książkowe dla pierwszych trzech zawodników, którzy zdobyli największą ilość punktów.

Bibljografja.

Ostatnia książka gwiazdkowa Alain C. White'a, szczodrego mecenasa kompozycji szachowej, nosi tytuł „Asymmetry". Jest to zbiór zadań niezmiernie rzadkiego typu o symetrycznym układzie figur względem pewnej osi na szachownicy, lecz posiadających jedno tylko rozwiązanie, które narusza pierwotną symetrję. Paradoks ten jest możliwy dzięki temu, że oś symetrji dzieli szachownicę na nierówne części. Asymetrja przestrzeni unicestwia symetrję układu.

Gruntowny wstęp (w języku angielskim) zawiera szkic historyczny oraz teoretyczne rozważania o możliwościach asymetrji.

Cały materjał został wzorowo opracowany przez dwóch wielkich kompozytorów T. R. Dawsona i W. Pauly'ego, specjalistów w tej dziedzinie. Poniższe zadania są wyjęte z tego pięknie wydanego dzieła.

L: 95 H. Adamson

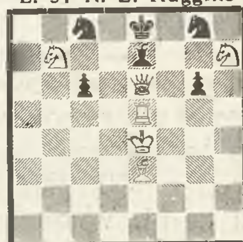
Mat w 4 posunięciach

L: 96 W. v. Holzhausen

Mat w 4 posunięciach

L: 97 A. Z. Huggins

Mat w 3 posunięciach

L: 98 W. Pauly

Mat w 4 posunięciach

L: 99 W. Pauly

Mat w 3 posunięciach

L: 100 W. Finlayson

Mat w 3 posunięciach

G. Maróczy. Die französische Partie.
Wydawnictwo Walter de Gruyter. Lipsk 1927.

Partja francuska zapewnia czarnym grę pewną i solidną, a w wielu wypadkac prowadzi do interesujących komplikacji, gdzie czarne ujmują inicjatywę w swoje ręce. Te walory są też powodem, że z odpowiedzią e7—e6 po e2—e4 zawsze się spotykamy na turniejach i meczach. Nic więc dziwnego, że otwarciu temu poświęcono już dawniej kilka monografji. (Heyde, Mieses). Ostatnia z nich, uwzględniająca najnowsze zdobycze teorji, wyszła z pod pióra Gézy Maróczy'ego. Wielki mistrz węgierski znakomicie wywiązał się ze swego zadania. Zwięźle i popularnie napisane dziełko, ilustrowane 48 pięknemi partjami, jest poprostu niezbędnym przewodnikiem po labiryntach partji francuskiej. Gorąco polecamy naszym szachistom tę pięknie wydaną książkę.

I. międzynarodowy konkurs zadaniowy „Świata szachowego"

Redakcja „Swiata szachowego" ogłasza roczny, międzynarodowy konkurs zadaniowy na 2 i 3 chodówki, umieszczone w tem piśmie w roku 1928. Nagrody za 3 chodówki 50, 40 i 25 zł. za 2 chodówki 30, 20 i 15 zł. oraz dwie specjalne nagrody 20 i 15 zł. za dwa najlepsze zadania polskich kompozytorów. Sędziowie: D. Przepiórka, K. Sypniewski i M. Wróbel.

*

Die Redaktion der Zeitschrift „Swiat szachowy" schreibt hiermit ein internationales Turnier für 2 und 3 zügige Aufgaben aus, welche in dieser Zeitschrift im Jahre 1928 publiziert werden. Preise für 3 z. 50, 40, und 25 Zloty, für 2 z. 30, 20 und 15 Zloty. Preisrichter: D. Przepiorka, K. Sypniewski und M. Wrobel.

*

Le journal „Swiat szachowy" organise un concours international pour problemes en 2 et 3 coups, publiés dans ce journal dans le courant de 1928. Les prix pour les 3 c. 50, 40, 25 Zloty pour 2 c. 30, 20, 15, zloty. Juges: D. Przepiorka, K. Sypniewski et M. Wrobel.

*

The original three and two-movers published this year in the „Swiat szachowy" are consideres das tourney problems. Prizes in the three move section 50, 40 and 25 zloty, in the two move section 30, 20 and 15 zloty. Judges: D. Przepiorka, K. Sypniewski and M. Wrobel.

Turniej w Berlinie.

Zakończył się zwycięstwem Niemcowicza, który osiągnął 10 p. II. Bogolubow z 9 1/2 p. III. Tartakower 8 p. Szczegóły i partje w następnym N-rze.